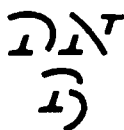

Groei stabiliseert zich

De DNB-conjunctuurindicator toont een onverminderde opwaartse beweging, die zich voortzet tot en met maart 1995 (figuur 1). Ook de van de industriële productie afgeleide realisatie-index duidt op een krachtig herstel van de conjunctuur. De uit afwijkingen van de trend bestaande DNB-conjunctuurindicator kan worden omgerekend naar groeicijfers van de industriële productie. De

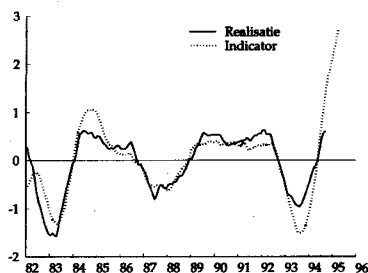

groeicijfers van de indicator laten zien dat de groei, na een snel herstel van -2% in de zomer van 1993 naar 6% eind 1994, in het eerste kwartaal van 1995 niet verder zal accelereren. Dit duidt mogelijk op het naderen van een conjuncturele top. De realisatie zit overigens voorlopig nog maar op een industriële-productiegroei van 3%.

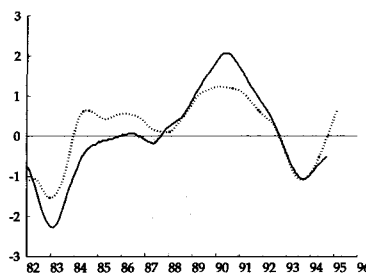
Stabilisatie van de groei na een dergelijke onstuimige toename is niet ongebruikelijk en ook niet onwenselijk, mits op een voldoende hoog niveau. De *Tussenrapportage* van het CPB en de *Economic Outlook* van de OESO voorspellen voor 1995 een bbp-groei van circa 3%. Voor 1996 verwacht de OESO een groei van 3,2%, zodat inderdaad een stabilisatie van de groei wordt voorspeld.

Ter vergelijking geven figuren 2 t/m 6 vijf andere regelmatig gepubliceerde conjunctuurindicatoren. De indicatoren van de ABN Amro Bank en de OESO¹ lijken het meest op die van DNB, doordat ook zij een top in 1984 en in de jaren 1989-1991 laten zien en een dal in 1987 en 1993. De precieze datering wordt bij deze twee indicatoren door een nogal grillig conjunctuurpatroon enigszins bemoei-

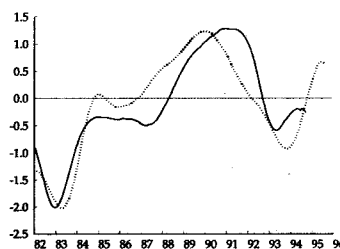
Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

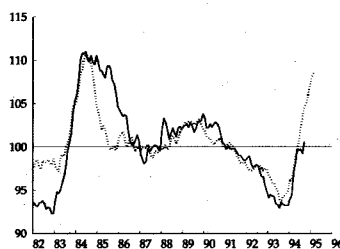
Figuur 2. CPB-indicator van de industrie

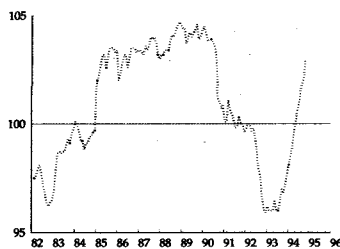
Figuur 3. Indicator van de Rabobank

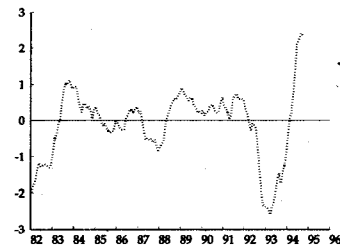
Figuur 4. Kort voorlopende indicator van de ABN Amro Bank

Figuur 5. EU-indicator van het economisch vertrouwen

Figuur 6. OESO-indicator

lijkt. Ook de indicator van de Rabobank en de CPB-indicator van de industrie lijken op de drie eerder genoemde indicatoren, met uitzondering van het dal rond 1987 dat volgens de Rabobank en CPB minder geprognoseerd was. De indicator van de EU laat vanaf 1983 een sterk opgaande conjunctuur zien die blijvend hoog is tot 1990, zonder de laagconjunctuur van 1987 zoals volgens de eerder genoemde indicatoren, en vervolgens een even grote neergang in 1993.

Alle indicatoren tonen een dal in 1993 en voor het recente verleden alsmede de nabije toekomst een opgaand conjunctuurpatroon. Sterk opgaand volgens de indicatoren van DNB, ABN Amro, OESO en EU en minder sterk opgaand volgens de indicatoren van CPB en de Rabobank. De indicatoren van de Rabobank en OESO tonen voor de verst vooruit voorspelde maand een afvlakking. Dit komt overeen met de eerder aangehaalde groeicijfers volgens de DNB-indicator, maar zou ook het gevolg kunnen zijn van incidentele verstoringen.

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator en indicatoren van andere instellingen duiden alle op verdere verbetering van de conjunctuur. Enkele indicatoren vertonen reeds een enkel spoor van niet verder doorzetten van deze conjunctuuropgang. Ook de van de DNB-indicator afgeleide groeicijfers duiden op afzwakking van de groei. Het CPB voor 1995 en de OESO voor 1995 en 1996 voorspellen geen terugval van de groei.

1. Door DNB van de trend ontdaan. De indicatoren van OESO en EU zijn niet vooruitgeschoven overeenkomstig hun mate van voorlopen, de overige indicatoren wel.